

I Suomi ja Eurooppa muuttuvassa maailmassa – syventävät tehtävät, s. 38–39

1. Seuraavassa on kaksi kannanottoa, jotka koskevat maahanmuuttoa Suomessa ja Euroopassa.
 - a) Vertaile lainausten näkemyksiä maahanmuuton luonteesta ja merkityksestä Suomelle.
 - b) Millaisia ongelmia maahanmuuttoon liittyy Euroopassa, ja millä keinoin Euroopan unioni on pyrkinyt puuttumaan laittomaan maahanmuuttoon? (YO kevät 2015)

RATKAISU:

a) Vasemmistonuorten asiakirjassa maahanmuuttopolitiikka nähdään osana EU:n politiikkaa. Kysymys ei ole pelkästään turvallisuuspolitiikasta vaan ihmisten asemasta ja toimeentulosta. Ihmisten muuttaminen ja liikkuminen ovat väistämättömiä, ja ne lisääntyvät, joten maahanmuutto tulisi nähdä Suomen kannalta voimavarana eikä ensisijaisesti uhkakuvana.

Kokoomusnuorten mielestä maahanmuutossa tulisi erottaa työperäinen ja humanitäärinen maahanmuutto. He kannattavat työperäistä maahanmuuttoa, mutta arvostelevat sosiaalisin perustein tapahtuvaa maahanmuuttoa, koska se saattaa johtaa rikollisuuden kasvuun ja radikalisoitumiseen (erityisesti islamilaisen maahanmuuttajaväestön piirissä).

Vastauksessa lainauksia tulisi eritellä analyttisesti korostaen niiden keskeisiä piirteitä ja eroja sekä ymmärtäen kantojen taustalla olevia poliittisia taustatekijöitä.

b) Euroopassa maahanmuuttoon on liittynyt muun muassa muuttajien kotouttamisongelmia ja taloudellisia ongelmia, koska suuri osa maahanmuuttajista on työttömiä. Euroopan talouslaman vuoksi

maahanmuuttajaväestö on myös paikoin koettu uhaksi, mikä on lisännyt ääriliikkeiden suosiota. Myös kulttuurien kohtaaminen on paikoin koettu ongelmalliseksi erityisesti uskonnollisista syistä, kun esimerkiksi islamilainen usko on tullut näkyväksi eurooppalaisessa katukuvassa.

Kiitettävässä vastauksessa mainitaan, että Euroopan unioni on pyrkinyt estämään laittoman maahanmuuton muun muassa rajavalvontavirasto Frontexin avulla. Virastolla on toimipisteitä myös EU:n ulkopuolella. Myös aktiivisella naapuruuspolitiikalla on pyritty vähentämään painetta laittomaan maahanmuuttoon, mikä on voimakkainta Välimeren alueella. Tällä alueella monet EU:hun kuuluvat maat ovat myös rakentaneet aitoja ja muita konkreettisia esteitä estääkseen laittomien maahanmuuttajien pääsyn Eurooppaan. (Lähde: YTL:n hyvän vastauksen piirteet)

2. Seuraavassa on kaksi lainausta, joissa tarkastellaan Euroopan integraatiokehitystä toisen maailmansodan jälkeen.

a) Erittele alla olevia lainauksia hyödyntäen Euroopan integraatiopyrkimysten syitä.

b) Miten Euroopan integraatiokehitys toteutui 1950-luvun loppuun asti?

RATKAISU:

a) Liittokansleri Adenauer korostaa Saksan länsiosien merkitystä Euroopan poliittiselle ja taloudelliselle tilanteelle. Supervaltojen kylmä sota ja Neuvostoliiton muodostama uhka on tärkeä tekijä integraation taustalla. Neuvostoliitto oli miehittänyt osan Saksaa, mikä lisäsi tarvetta yhdistää Länsi-Eurooppa Britannian ja Ranskan johdolla ja tervehdyttää Saksa poliittisesti ja taloudellisesti.

Federalistit korostavat Euroopan integraatiota rauhan takaajana. Kansallisvaltioiden anarkia on johtanut kahteen maailmansotaan ja vain ylikansallinen federaatio estää sodan toistumisen. Sillä tavoin estetään Saksan uhan toistuminen. Federalistit ja Adernauer molemmat korostavat tarvetta sitoa Saksa osaksi yhdistyvää Eurooppaa, federalistit pitävät silti tärkeämpänä niitä ongelmia, joita kansallisvaltioiden suvereniteetti tuottaa Euroopan vakaudelle.

b) Toisen maailmansodan jälkeen Euroopassa oli suuri jälleenrakentamisen tarve sekä tarve sitoa Saksa demokratiakehitykseen. Yhdysvallat antoi taloudelliselle jälleenrakentamiselle voimakkaan tukensa Marshallin tuen muodossa. Lisäksi se tuki Saksan liittotasavallan demokratiaa ja antoi sotilaalliset turvatakuut Länsi-Euroopan maille NATO:n kautta.

Saksan ja Ranskan lähentyminen ja Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustaminen 1950–52 olivat osa integraatiokehitystä. Hiili- ja teräsyhteisön kuusi perustajamaata perustivat myös Euroopan talousyhteisön EEC:n Rooman sopimuksessa 1957. Rooman sopimuksessa perustettiin myös atomienergiayhteistyötä varten Euratom.

Iso-Britannia oli koko 1950-luvun integraatiokehityksen ulkopuolella omasta tahdostaan. Myös Neuvostoliiton etupiirissä olleet Itä-Euroopan maat olivat Länsi-Euroopan integraation ulkopuolella.

3. Alla olevassa kaaviossa on tuloksia EU:n toteuttamasta kyselytutkimuksetta, jossa kysyttiin, mitä EU merkitsee vastaajalle henkilökohtaisesti.

a) Tutki kaaviota ja arvioi, missä määrin EU-kansalaiset kokevat unionin hyödyttävän heidän elämäänsä.

b) Vertaa hyötyjä vastaajien negatiivisina pitämiin asioihin.

RATKAISU:

a) EU-kansalaiset arvostavat yhteisvaluutta euroa sekä unionin alueella vapaata liikkumista, joka merkitsee parempia mahdollisuuksia tehdä työtä ja opiskella. Lisäksi korostetaan rauhantilaa, demokratiaa, kulttuurista monimuotoisuutta ja Euroopan vahvempaa asemaa maailmassa.

b) Kielteisinä asioina pidetään rahan haaskausta, jolla vastaajat todennäköisesti tarkoittavat EU:n rahallisten tukien käyttöön liittyviä epäkohtia, sekä byrokratiaa, jolla viitataan EU:n säädöksiin ja niiden tarkkaan soveltamiseen. Tyytymättömyys kohdistuu myös työttömyyteen, EU:n ulkorajojen riittämättömään valvontaan, rikollisuuteen ja kokemukseen oman kulttuurisen identiteetin heikentymisestä.